

Beretning

Lokalrådets årsmøde, tirsdag den 14. marts 2023.

LOKALRÅDETS AKTIVITETER OG SAMMENSÆTNING

Velkommen til Givskud Lokalråds årsmøde 2023. Godt at se så mange fremmødte.

Langt om længe et år uden corona-restriktioner, men nu med en ny situation i Europa med krig i Ukraine, energikrise og tårnhøj inflation. Vi skal som befolkning åbenbart acceptere, at der til stadighed er udfordringer, af den ene eller anden art. Men hvad er det man siger, modgang gør stærk, - det må vi så trøste os med.

Efter corona-restriktionerne har lokalrådet i 2022 igen kunnet mødes under mere normale omstændigheder. Vi har afholdt 10 ordinære møder. Derudover har der været et utal af møder i de forskellige arbejdsgrupper og udvalg.

På årsmødet 2022 blev Alice Jensen, Terese Fossen Kyed og Jens Møller Jensen valgt ind, i stedet for Rasmus Vemmelund, Lars Graver og Gitte Hansen. Tak til Rasmus, Lars og Gitte for jeres indsats i lokalrådet. Rasmus lovede at bistå os fremover i kommunikationsgruppen mht. hjemmeside etc.

I april 2022 konstituerede lokalrådet sig som følgende:

- Formand Bjarne Østerlund
- Næstformand Jens Chr. Mathiasen
- Kasserer Richard Østerballe
- Sekretær Grethe Hansen

Øvrige bestyrelsesmedlemmer er Elin Søbje, Alice Jensen, Steffen Kjær Johansen, Terese Fossen Kyed og Jens Møller Jensen.

LOKALRÅDETS OPGAVER, - HVAD HAR VI ARBEJDET MED:

Det har igen været et travlt og spændende år i lokalrådet. Krig og energikrise har i et vist omfang præget aktiviteterne i lokalrådet. Jeg vil her opliste nogle af de emner og initiativer, som vi har været i gang med i lokalrådet og i de forskellige arbejdsgrupper:

- **Afledning af regnvand (LAR).** Processen omkring afledning af regnvand har i samarbejde med Vejle Spildevand kørt igennem 2022, dvs. at en række husejere har eller er i gang med at få foretaget afledning. Projektet løber frem til udgangen af 2023. Lokalrådet har i flere omgange forsøgt at påvirke Vejle kommune til at se på de 30% af regnvandet som falder på veje, stier og offentlige områder. Det har man ikke umiddelbart været imødekommende overfor, da man mener at effekten af denne afledning er for lille. Dog har kommunen nu foretaget afledning fra det gamle klubhus på Stadionvej. Derudover er man i gang med at foretage afledning omkring skolen og de tilhørende institutioner. Endelig er der støbt et nyt stort regnvandsbassin i tilknytning til Givskud bæk ude vest for Toftthøj Møllevej. Lokalrådet vil gerne stadig opfordre husejere til at melde sig som interesseret til Vejle Spildevand mht. afledning på grunden.

- Givskud's klimaråd:** Som nævnt på sidste årsmøde, så har Givskud etableret et klimaråd under lokalrådet. Der har været afholdt et par møder siden sidste årsmøde med mange spændende ideer og tiltag, bl.a. en tur til Uhre Vindmøllelaug. Der arbejdes fremadrettet med udvalgte ideer omkring såvel klima som energi. Rådet kan ikke gabe over alt, indenfor klima og energi, men har udvalgt de mest realiserbare og oplagte projekter. Rådet er med et klimanetværk som er organiseret af Vejle kommune, hvor man har afholdt møder forskellige steder i kommunen. Givskud var vært den 29. november, hvor vi var samlet i Givskud Zoo Zootopia til en interessant aften. Efter rundvisning i Zoo, blev der udvekslet erfaringer omkring klimatiltag hos de forskellige lokalråd. Givskud fortalte bl.a. om delebilsordningen. I januar 2023 deltog vi i en klimadag i Spinderihallerne i Vejle med en stand, hvor vi sammen med Arne Vestergaard, BYENS BIL fik en masse kontakter snak omkring delebilsordningen.
- Mobilitet:** Det bringer mig til næste punkt, som vi i lokalrådet omtaler som mobilitet. Dels dækker der over delebilsordningen og dels samkørsel. Delebilsordningen, BYENS BIL er nu ubetinget blevet en succes efter en svær opstart under corona-perioden. Der er nu flere brugere og øget interesse for delebilsordningen, dvs. ordningen nu kan klare sig uden lokal sponsorstøtte. Vi må endnu engang sige tak til vores lokale sponsorer, som troede på ideen og derved er medvirkende til at vi i dag har en velfungerende ordning og for i øvrigt stadig den eneste af sin slags i kommunen. Mht. etablering af organiseret samkørsel NABOGO, så er vi stadig i gang med kommunen. Det er noget op ad bakke. Vi var ellers blevet lovet opbakning fra Teknisk udvalg, men blev glemt. Man prioriterede i stedet en forsøgsordning mellem Jelling og Vejle. Det har vi gjort indsigelse omkring, og de har da også lovet at bakke os op med en evt. forlængelse af forsøgsordningen fra Jelling over Givskud til Give. Der er dog kommet et fint lille skilt op ved torvet som symboliserer samkørsel.
- Energi:** Som en konsekvens af de skyhøje energipriser affødt af krigen i Ukraine, blev spørgsmålet omkring fjernvarme naturligvis også taget op til debat i Givskud. Efter mødevirksomhed med Give fjernvarme og deltagelse i stormøde i Give, har Give fjernvarme stillet Givskud og Riis i udsigt at de kan få fjernvarme i 2026. Det skal her understreges at lokalrådet også har og fortsat drøfter en række andre løsningsforslag mht. energiforsyning til byen.
- Kommunikation:** I den forløbne periode har lokalrådet sammen med en række andre foreninger/brugere, forlænget aftalen med firmaet Group Online, lydende på en ny 2-årig aftale mht. hjemmesiden Givskud.dk. Det er måske nok en lidt dyr løsning, men modsat er vores hjemmeside blevet rost som en af de bedste. Under kommunikation hører også Facebooksiden "Det sker i Givskud". Siden bliver brugt af flere og flere og er efterhånden et vigtigt medie for os lokalt. Et meget vigtigt element i kommunikation her i Givskud, er vores velkomstmapper. Mapperne har fået et "løft" og er blevet opdateret, ikke mindst takket være vores lokalrådskollega Elin. Elin har om nogen, fingeren på pulsen mht. nye tilflyttere og jeg kan roligt sige, - hun har haft travlt. Givskud voksede jo med 19 borgere i 2022. Tilflytterne bliver besøgt mht. aflevering af en mappe og en snak. Den direkte personlige kontakt, mener vi er vigtigt mht. "markedsføring" af Givskud og omegn. En stor tak til dig Elin.
- Nyt aktivitetsområde:** En arbejdsgruppe er blevet nedsat mhp. at kigge på muligheden for at placere et aktivitetsområde i det nordvestlige hjørne ved rulleskøjtebane og kunstgræsbanen. Der

blev bl.a. etableret en petanquebane for nogle år siden på arealet, men den er kun sjældent i brug. Lokalrådet har derfor drøftet om vi kan udnytte og forbedre området, således at der kan tilbydes flere aktiviteter for alle aldersgrupper. Arbejdsgruppen har nu udarbejdet en foreløbig skitse som ser meget spændende ud. Der er bl.a. placeret et madpakkehus tæt ved petanquebanen samt en række spændende tiltag. Bl.a. er der også tænkt en form for regnvandsopsamling ind i projektet som sikkerhed ved skybrud etc.

- **Stigruppen.** Gruppen har været i gang og afholdt en del møder. Det har ikke været muligt at få etableret nye stier endnu, - det kræver en stor indsats og mange drøftelser. Sporet omkring Pottervej løb ud i sandet. Man kigger nu på andre muligheder. Lokalrådet og stigruppen arbejder også med at få placeret nogle bænke-borde sæt i oplandet. Vi fik som omtalt sidste år, 8 brugte bænke-borde sæt doneret fra Givskud Zoo Zootopia. Der er pt. blevet opsat 2 sæt, dels på hjørnet, hvor Hovvejen støder på Hærvejen og dels ved Hærvejen ved Harresø. Der kommer flere i det kommende forår.

De nævnte opgaver og projekter er kun et udsnit af årets aktiviteter, - her kan kort nævnes et par andre:

- **Bysynsmøde med Vejle kommune.** I september 2022 havde vi bysynsmøde med vej og park i kommunen. Der blev drøftet trafikale problemstillinger, skiltning og vedligeholdelse af veje og gader samt de grønne områder.
- Lokalrådet har også været medinddraget i drøftelsen af **motorvejstilslutning ved Give** i forbindelse med den planlagte motorvej mellem Give og Billund. Så kan man måske med rette spørge, hvordan vedrører det Givskud? Såfremt man ikke etablerer en afkørsel syd for Give, kan det bl.a. medføre forøget trafik på Pottervej fra Farre til Riis, - og det er vejen ikke bygget til. Vi har igen været til møde i fredags i Give omkring spørgsmålet, og her lovede den nye trafikminister at kigge på problematikken igen. Det vil blive afgjort i eftersommeren og så håber vi at man har afsat midler til afkørslen.
- **Vores Bypedel:** Vi er så heldige at vi har en fantastisk dygtig bypedel, Poul Hansen, som sørger for at vores by og torv mv. bliver holdt i orden. Jeg håber at alle skønner på din indsats Poul, - du skal i hvert fald have en kæmpe stor tak for din indsats.
- **Udstykningen ved Pottervej:** De 7 lejeboliger, som nu er etableret og fuld udlejet, vidner om at lokalrådets indsats ikke har været helt omsonst. Domea som også har lagt billet ind på et par områder i udstykningen, har endnu ikke påbegyndt byggeri af de planlagte 14 rækkehuse. Det skyldes primært de skyhøje materialepriser, som påvirkede udbudsprisen i forbindelse med licitationen. Domea har haft 2 licitationer, som begge er afvist. Situationen er nu den, at Domea vil bruge en af deres faste byggeentreprenører til projektet. Jeg har talt med Domea for få dage siden, og de fastholder, at de med 100% sikkerhed kommer til at bygge i Givskud. Forventeligt sker der noget i løbet af de kommende måneder.

- **Hvad vil lokalrådet ellers arbejde med i det kommende år?**

Lokalrådet vil arbejde videre med de nævnte projekter som jeg har omtalt for 2022, men derudover er der sket noget væsentlig for nylig, nemlig følgende:

- For 1½ måned siden blev Givskud lokalråd kontaktet af **Landdistrikternes fællesråd. (LDF)** Rådet er en landsdækkende organisation som varetager og støtter op omkring udviklingen i landdistrikterne, ikke mindst overfor vores politikere.
- LDF spurgte om Givskud kunne være interesseret i at kandidere til at være med i et pilotprojekt omkring grøn boligrotation. Her vil jeg da lige understrege at det er Domea der havde peget på Givskud som kandidat.
- Hvad er grøn boligrotation?
 - Man fokuserer på etablering af nye bæredygtige seniorvenlige lejeboliger, således at man fastholder seniorerne i lokalområdet.
 - Man fokuserer på de boliger som seniorerne fraflytter, dvs. fremme omsætningen af den bestående boligmasse og gerne med tilgang af unge familier. Boligerne skal ofte energirenoveres.
- Det lød faktisk spændende og faldt godt i tråd med en række af de ideer og tiltag som lokalrådet har arbejdet med siden 2015, bl.a. udstykningen ved Pottervej. Derudover har vores klimaråd bl.a. talt om energirenovering af den bestående boligmasse.
- For en måned siden blev vi igen kontaktet af LDF, som kunne oplyse at vi nu var med i 2. runde.
- Her den 1. marts blev vi igen kontaktet, - vi var blevet valgt. Dvs. at Givskud er valgt som en af ud 3 landsbyer i DK. Ud over Givskud, blev Aaså oppe ved Dronninglund og Ejby ved Holbæk fjord (Lejre kommune) valgt.
- Hvem betaler? Det gør Forenet Kredit (Sammenslutning af Totalkredit og Nykredit)
- Sidste onsdag, den 8. marts præsenterede Landdistrikternes fællesråd projektet for pressen og for ministeren for landdistrikter Louise Schack Elholm her i Givskud. Louise Elholm er også kirkeminister. I den forbindelse ønskede ministeren også at besøge og snakke med seniorer som går i overvejelser omkring skiftet til noget mindre, gerne en lejebolig. Vi var så heldige at Bente og Arne Andersen sagde ja til at lægge hus til og fortælle om deres tanker. Tusind tak til Bente og Arne for jeres gæstfrihed. Minister og embedsmænd var ovenud begejstret. Der var også en omfattende pressedækning af hele seancen som foregik dels nede ved udstykningen, hos Arne og Bente og blev afsluttet på Givskud Zoo Hostel.
- Hvad skal der så ske fremadrettet mht. dette projekt. LDF kobler konsulenter på projektet som i første omgang kommer til at omfatte temamøder med Givskud's borgere, for at fastlægge hvilke boformer og ønsker man som borger har. Det kommer til at ske her i løbet af 2023.

Set i lyset af det, jeg netop har beskrevet, er Givskud lokalråd naturligvis beæret over at vi er blevet valgt. Vi tager udfordringen op og er klar over at vi får travlt i det kommende år. Vi føler egentlig at vores tiltag omkring den kommunale udstykning ved Pottervej, som vi startede i 2015, har båret frugt. Vi vil i hvert fald forsøge at leve op til LDF's forventninger og håber at det kan medvirke til at udvikle og sikre Givskud's fremtid.

Afslutningsvis vil jeg fortælle en god historie, eller?

Givskud er et område med hovedvægt på turisme, det kan der vist næppe rejses tvivl om. Vi har Givskud Zoo Zootopia med mere end 450.000 besøgende, vi har Riis bakker og Hærvejen og en masse dejlig natur.

A pro'pos Hærvejen, så besluttede Vejle Byråd i april 2021 at indgå i et samarbejde med 14 andre kommuner langs Hærvejen ved medlemskab af foreningen "Udvikling Hærvejen" Formålet er at udvikle Hærvejen til gavn for borgere og gæster og skabe en sammenhængende natur-, kultur- og turismeindsats. I foråret 2022 udfærdigede kommunerne en fælles "Strategi for Udvikling af Hærvejen".

Den omtalte proces har Givskud Lokalråd fulgt med interesse, da vi jo føler os som en af ambassadørerne for Hærvejsturismen, jf. at Hærvejen øst for byen løber over en strækning fra Kollemortensiden og via Harresø videre mod Mølvang. 2½ km af strækningen (grusstrækningen) blev fredet 1964 som en af de første af sin art i Danmark.

Sideløbende med de fælles tiltag, udvikler de enkelte kommuner hver deres del af Hærvejsruten, og det har Vejle kommune også lagt op til. Vejle vil lave 3 signaturprojekter (Egtved pigen, Anesminde (Kongernes Jelling) og endelig Haralskær) en rutejustering og en vandresløjfe.

Det lyder stadig interessant, - og dog?

En vandresløjfe til Jelling? Man omtaler at Hærvejsruten løber lige gennem monumentområdet, - Hov hvad var det. Det er da vist en tilsnigelse og omgåelse af den historiske sandhed. Her har vi Givskud altid troet at Hærvejen løb forbi Givskud og videre sydpå til Mølvang.

Ydermere kan vi forstå at Anesminde skal ombygges til et centralt samlingssted for Hærvejens brugere, borgere og øvrige turister. Ud fra det oplæg, så kan Givskud næppe forventes at komme i betragtning mht. til et Hærvejsmuseum, som vi jo ellers har talt om de seneste 20-30 år.

Givskud lokalråd bakker op at turisterne skal henvises til Kongernes Jelling (Anesminde), men vi er kede af, hvis man suser udenom vores område, som trods alt også har turistattraktioner at tilbyde.

Givskud Lokalråd har derfor tilladt sig, at rette en henvendelse til borgmesteren omkring flg. i relation til foranstående beskrivelse:

Lokalrådet ønsker en præcisering af ruten nordfra og til Jelling, - går den uden om Givskud eller hvad?

Kan vi helt og holdent glemme alt om et museum i tilknytning til Hærvejen?

Var det en god historie, eller hvad? Tja, - vi har endnu ikke hørt fra borgmesteren, så fortsættelse følge måske?

Dette er et eksempel på at Vejle kommune er stor, - der er langt fra Vejle til Givskud. Det er også et eksempel på, at vi ude i de små lokalsamfund/landsbyer fortsat er nødt til at kæmpe for at blive hørt.

Til sidst vil jeg gerne sige tak til lokalrådets samarbejdspartnere i Vejle kommune, ikke mindst ULN.

Der skal også lyde en stor tak til Givskud's forskellige foreninger og organisationer, uden jer er vi ingenting.

Endelig og ikke mindst, en kæmpe tak fra min side til mine kolleger i Givskud lokalråd incl. alle de eksterne ildsjæle som er særdeles aktive i vores forskellige arbejdsgrupper.

Givskud, den 14. marts 2023

Bjarne Østerlund.